

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 58/2018-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Branislavom Drgoňom, Jesenského 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 55/2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDACTED] podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 55/2017 porušené boli.

2. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a päť centov) na účet jeho

právneho zástupcu JUDr. Branislava Drgoňu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Sťažnosti vo zvyšnej časti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Branislavom Drgoňom, Jesenského 2, Bratislava, ktorou namieta porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 55/2017 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tpo 59/2017 z 26. októbra 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Uznesením vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Bratislava, ČVS: PPZ - 578/NKA-PZ-BA-2016 zo dňa 12.06.2017 mi bolo vznesené obvinenie pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8Tp/27/2017-14 zo dňa 15.6.2017 som bol vzatý do väzby z dôvodov podľa ust. § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. s tým, že moja väzba sa začala dňa 12.6.2017 o 11.40 hod.

Moja sťažnosť proti vzatiu do väzby bola Krajským súdom v Bratislave dňa 10.07.2017 zamietnutá.

Prostredníctvom svojho obhajcu som žiadosťou zo dňa 09.08.2017, doručenou Okresnej prokuratúre Bratislava I dňa 11.08.2017, žiadal o prepustenie z väzby na slobodu spolu so žiadosťou o nahradenie väzby písomným sľubom a zárukou dôveryhodnej osoby.

Dozorujúci prokurátor ma podaním doručeným môjmu obhajcovi dňa 21.08.2017 upovedomil, že mojej žiadosti nevyhovel a túto dňa 16.08.2017 predložil sudcovi pre prípravné konanie.

Sudca pre prípravné konanie dňa 08.09.2017 uznesením Okresného súdu Bratislava I č.k. 8Tp/55/2017-25 zamietol moju žiadosť o prepustenie na slobodu, neprijal ponúknutú záruku dôveryhodnej osoby [REDAKOVANÉ] na nahradenie väzby, neprijal môj písomný sľub a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti uzneseniu som si na mieste zahlásil sťažnosť, ktorá bola po doručení písomného vyhotovenia rozhodnutia môjmu obhajcovi (doručené až dňa 21.09.2017) doplnená písomným odôvodnením sťažnosti podaným dňa 25.09.2017. Sťažnosť podala aj dôveryhodná osoba.

Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 2Tpo/59/2017 zo dňa 26.10.2017, ktoré bolo doručené môjmu obhajcovi dňa 02.11.2017, moju sťažnosť a sťažnosť dôveryhodnej osoby zamietol.

Medzi podaním mojej žiadosti o prepustenie dňa 11.08.2017 a rozhodnutím o sťažnosti proti zamietnutiu mojej žiadosti o prepustenie, ubehli dva mesiace a vyše dva týždne (spolu bezmála 11 týždňov)...

Trvanie konania Okresného súdu... predstavuje obdobie od 16.08.2017 (doručenie žiadosti dozorujúcim prokurátorom súdu) do 21.09.2017 (doručenie uznesenia o zamietnutí žiadosti obhajcovi sťažovateľa), resp. do 11.10.2017, kedy bolo uznesenie doručené dôveryhodnej osobe (ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia krajského súdu). Celkovo teda konanie a rozhodovanie okresného súdu o tejto mojej žiadosti trvalo 57 dní, pričom samotné vypracovanie a doručovanie uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.k. 8Tp/55/2017-25 zo dňa 08.09.2017 môjmu obhajcovi trvalo 14 dní a dôveryhodnej osobe dokonca až 34 (!) dní.

Rozhodnutie krajského súdu bolo môjmu obhajcovi doručené 38 dní po podaní sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby...

Okresný súd teda svoju úlohu vyplývajúcu z povinnosti postupovať v mojej väzobnej veci urýchlene spôsobom konformným sústavou a dohovorom nesplnil, pretože vec predložil sťažnostnému súdu dokonca až po 13.10.2017 (deň podania sťažnosti dôveryhodnou osobou), t.j. najskôr po 56 dňoch od doručenia žiadosti o prepustenie na súd...

Krajský súd sa na strane 14 svojho uznesenia zaoberal aj rýchlosťou konania a dodržania mojich základných práv, pričom podľa jeho zistení, ktoré možno vnímať ako akúsi obhajobu postupu okresného súdu...

Mám za to, že krajský (sťažnostný) súd mohol a mal namiesto obhajovania postupu súdu prvého stupňa a zamietnutia mojej sťažnosti, vec posúdiť ústavne konformným spôsobom a rozhodnúť o mojom prepustení na slobodu...

Na základe uvedených skutočností sa domnievam, že k porušeniu mojich označených práv došlo aj uznesením Krajského súdu... keď napriek zjavnému prekročeniu ústavne akceptovateľných lehôt zo strany okresného súdu nerozhodol o mojom prepustení na slobodu, ale moju sťažnosť zamietol.

„... vo veci samej...uplatňujem aj nárok na primerané finančné zadosťučinenie a to vo výške 1.000,- EUR od porušovateľov solidárne. Dovoľujem si požiadať Ústavný súd..., aby pri rozhodovaní o požadovanom primeranom finančnom zadosťučinení prihliadol na dĺžku obdobia, počas ktorého nebolo právoplatne rozhodnuté o mojej žiadosti o prepustenie z väzby, na skutočnosť, že k neprimeranej dĺžke rozhodovania som žiadnym spôsobom svojím konaním neprispel, ako aj na skutočnosť, že samotné deklarovanie porušenia mojich označených práv nie je vzhľadom na intenzitu zásahu dostačujúce.“»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby a jej nahradenie písomným sľubom alebo peňažnou zárukou vedenom pod sp. zn. 8Tp/55/2017, porušené boli.

2. Základné práva [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Tpo/59/2017 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tpo/59/2017 zo dňa 26.10.2017 porušené boli.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tpo/59/2017 zo dňa 26.10.2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom jeden tisíc eur), ktoré sú mu Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré sú Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. “

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 58/2018-19 zo 14. februára 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 55/2017. Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Na základe výzvy ústavného súdu sa podaním sp. zn. 1 SprV/124/2018 z 2. marca 2018 k prijatej sťažnosti vyjadrila predsedníčka okresného súdu, ktorá okrem iného uviedla: „Po oboznámení sa s obsahom sťažnosti sťažovateľa a preštudovaní spisového materiálu sp. zn. 8 Tp 55/2017 považujem predmetnú sťažnosť za nedôvodnú, nakoľko súd vo veci konal riadne a rýchlo, ako to vyplýva zo samotného prehľadu úkonov vo vyjadrení predsedu senátu. Je zrejmé, že samotný procesný postup súdu súvisel s okolnosťami daného prípadu, a to s potrebou zabezpečenia tlmočníka z a do albánskeho jazyka na termín výsluchu

sťažovateľa, čo malo vplyv na dĺžku konania, samozrejme, okrem samotného zabezpečenia zákonného procesného postupu zahrňajúce doručovanie predvolaní, písomné vyhotovenie rozhodnutia a jeho doručovanie a realizovanie úkonov súvisiacich s podanou sťažnosťou proti zamietnutiu žiadosti o prepustenie. Pre úplnosť možno ako jediný nedostatok v plynulosti vnímať vrátenie veci späť tunajšiemu súdu po jej predložení dňa 03.10.2017 Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa. Nakoľko však k vráteniu veci došlo ešte v ten istý ako, dňa 03.10.2017 a súd bezodkladne do 24 hodín realizoval potrebné doručovanie a následne, v čo najkratšom možnom termíne, dňa 17.10.2016 vec opätovne predložil Krajskému súdu v Bratislave, uvedený nedostatok podľa môjho názoru nemá vplyv na konštatovanie riadneho a včasného konania tunajšieho súdu.“

Právny zástupca sťažovateľa zaujal podaním doručeným ústavnému súdu 22. marca 2018 k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu takéto stanovisko: „... je úlohou štátu (ktorého predstaviteľom v trestnom konaní je súd) zabezpečiť, aby mohli byť práva fyzických osôb dôsledne dodržiavané. Nemôže byť teda na ujmu sťažovateľa a jeho základných práv, že súd z dôvodu čerpania dovolenky nedokázal zabezpečiť v skoršom termíne prítomnosť iného tlmočníka, ani skutočnosť, že v zozname tlmočníkov z jazyka albánskeho nebol a nie je zapísaný žiaden tlmočník. K možnosti zabezpečenia iného tlmočníka ad hoc si dovoľujeme polemizovať s názorom okresného súdu, resp. sudcu pre prípravné konanie, že nebolo možné zabezpečiť tlmočenie inou osobou. Aj v samotnom konaní v tejto konkrétnej trestnej veci bolo na neskoršom procesnom úkone - neverejnom zasadnutí konanom dňa 09.03.2017, zabezpečené zákonným sudcom tlmočenie do jazyka albánskeho prostredníctvom inej osoby ako [REDACTED] - tlmočičky ustanovenej rovnako ad hoc v súlade so zákonom o znalcoch a tlmočníkoch, p. [REDACTED].

Rovnako tak bolo podľa všetkého možné zabezpečiť tlmočenie prostredníctvom niektorej zo špecializovaných tlmočnických a prekladateľských agentúr poskytujúcich svoje služby verejnosti, o čom svedčia ponuky ich služieb dostupné prostredníctvom internetu.

Skutočnosť, že sudca pre prípravné konanie nemal a nemá vedomosť o inej osobe spôsobilej na tlmočenia z a do jazyka albánskeho, teda nepredstavovala objektívnu prekážku, ktorá by znemožňovala súdu konať bezodkladne...

Z hľadiska celkovej dĺžky konania okresného súdu však za podstatne dôležitejšiu považujeme tú skutočnosť, že okresný súd, súdiac podľa jeho vyjadrenia, opomenul doručovať písomné uznesenie o zamietnutí žiadosti obvineného o prepustenie z väzby dôveryhodnej osobe, ktorá v konaní o väzbe ponúkla prevzatie záruky za obvineného. Práve táto okolnosť spôsobila, že sťažnostný súd bol nútený spis vrátiť okresnému súdu ako predčasne predložený, sťažnosť musela byť doručovaná dôveryhodnej osobe, čo zákonite spôsobilo predĺženie konania...

Dobu konania súdu vo väzobnej veci na jednom stupni v trvaní 61 dní nemožno považovať v žiadnom prípade, ako uvádzame už v podanej ústavnej sťažnosti, za primeranú a ústavne konformnú. Je pritom bez relevancie, či bolo spôsobená nečinnosťou súdu alebo procesným pochybením súdu, pretože vo svojej podstate je výsledok, reprezentovaný zásahom do základného práva sťažovateľa.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami, ako aj listinnými dôkazmi dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa § 2 ods. 6 druhej vety Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súdy sú povinné vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene.

Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného, ktorý vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (*mutatis mutandis* III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (*Toth c. Rakúsko* z 12. 12. 1991). Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti

väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že v týchto právach je obsiahnuté aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, ako aj právo byť prepustený počas konania (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05), pričom prepustenie z väzby na slobodu môže byť v zákonom určených prípadoch podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, IV. ÚS 181/07).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „a bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezicheri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55). Prieskumné súdne konanie musí byť vedené v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj účelom čl. 5 dohovoru, to znamená ochranou jedinca proti svojvôli, osobitne aj s ohľadom na čas, ktorý uplynie do vyhlásenia rozhodnutia (rozsudok vo veci Koendjibiharie v. Holandsko, 25. 10. 1990, § 27).

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že jednotlivé lehoty z hľadiska požiadavky neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ale aj z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (obdobne pozri aj III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03, II. ÚS 353/06).

Ústavný súd si vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 8 Tp 55/2017, z ktorého zistil, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola okresnému súdu predložená 16. augusta 2017. Okresný súd o žiadosti rozhodol uznesením č. k. 8 Tp 55/2017-25 z 8. septembra 2017 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) tak, že žiadosť sťažovateľa podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol, podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku neprijal ponúknutú záruku dôveryhodnej osoby, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku neprijal písomný sľub sťažovateľa a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, ktorú po tom, ako mu bolo 21. septembra 2017 doručené písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu, odôvodnil podaním z 25. septembra 2017. Okresný súd odôvodnenie sťažnosti doručil 25. septembra 2017 na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Bratislava I a 3. októbra 2017 predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu.

Krajský súd vrátil 3. októbra 2017 spis okresnému súdu bez rozhodnutia z dôvodu, že uznesenie okresného súdu nebolo doručené dôveryhodnej osobe, ktorá za sťažovateľa ponúkla záruku. Dňa 16. októbra 2017 bola okresnému súdu doručená sťažnosť dôveryhodnej osoby proti uzneseniu okresného súdu a 17. októbra 2017 okresný súd spis opätovne predložil na rozhodnutie o sťažnostiach sťažovateľa a dôveryhodnej osoby proti uzneseniu okresného súdu.

Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tpo 59/2017 z 26. októbra 2017 sťažnosti zamietol a spis vrátil okresnému súdu 30. októbra 2017.

Z uvedeného vyplýva, že od doručenia žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu okresnému súdu do predloženia spisu krajskému súdu pre účely rozhodnutia o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu uplynulo 61 dní.

Z úradného záznamu okresného súdu zo 17. augusta 2017 ústavný súd zistil, že okresný súd pre účely zabezpečenia tlmočníka z albánskeho jazyka kontaktoval jediného tlmočníka, ktorý uviedol, že najbližší možný termín pojednávania, na ktorom by sa mohol zúčastniť, je 8. september 2017. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol povinný vyvinúť väčšiu aktivitu a urobiť ďalšie úkony, aby tak zabezpečil iného tlmočníka v skoršom termíne. Ak tak neurobil, bezdôvodne predĺžil dobu, v ktorej rozhodol o žiadosti o prepustenie sťažovateľa z väzby, o 21 dní.

Ústavný súd zároveň hodnotí ako nesústredený postup okresného súdu, keď nedoručil uznesenie dôveryhodnej osobe, a opätovne tak bezdôvodne predĺžil lehotu, v ktorej bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnostiach proti uzneseniu, o 14 dní.

Z uvedeného je zrejmé, že z celkovej doby 61 dní, počas ktorej bola vec sťažovateľa na okresnom súde, celkovo 35 dní okresný súd vo veci nekonal z dôvodov, ktoré nie sú z pohľadu ochrany základných a iných práv sťažovateľa akceptovateľné.

Postup okresného súdu v namietanom konaní tak nespĺňal požiadavku neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v intenciách práv zaručených čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené zistenie ústavný súd vyslovil, že okresný súd v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Tp 55/2017 porušil základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Sťažovateľ žiadal o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 €, pričom túto svoju požiadavku ničím relevantným neodôvodnil, iba navrhol, aby ústavný súd pri rozhodovaní prihliadal na dĺžku obdobia rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, na skutočnosť, že ku dĺžke rozhodovania sám neprispel, ako aj na to, že iba samotné deklarovanie porušenia práv nie je dostačujúce.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené nepovažoval za potrebné priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, keďže vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv a priznanie náhrady trov konania považoval v okolnostiach danej veci za dostačujúce.

Ústavný súd preto návrhu sťažovateľa na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia sťažnosti nevyhovel.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd napokon rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Úhradu priznal v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov za 2 úkony právnej služby po 147,33 € vykonané v roku 2017, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia a vypracovanie sťažnosti adresovanej ústavnému súdu a jeden úkon právnej služby po 153,50 € vykonaný v roku 2018, a to stanovisko k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu a 2 x 8,84 € a 1 x 9,21 € ako náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné. Spolu tak predstavuje náhrada trov konania sumu 475,05 €. Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou nálezu“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. marca 2018